

Historieglimt 34

Taubåten D/S Lamon

Det er nok ikke mange som i dag husker denne taubåten, men én husker den godt. Det er Egil Berg som i en årrekke arbeidet i havnevesenet i Trondheim. Han er i skrivende stund 90 år og bor på Byåsen. Da jeg spurte ham om han kjente taubåten Lamoen så svarte han spontant: *"Jeg var skipper på den!"* Berg som er aktiv i foreningen for krigsseilere, har mye å fortelle: Trondheim Havn overtok flere fartøyer fra tyskerne i 1945. Det var en mudderpram, flere lektere og en slepebåt. Slepébåten var dampskipet "Dita". Det var en typisk elveslepebåt. Den stakk ikke så dypt som de fleste taubåter. Den ble omdøpt til "Lamon" etter bydelen. Berg førte D/S Lamoen fra 1948 til 1952. Han sier: *"Vi var 4 mann om bord og vi hadde et veldig godt miljø."*

Båten var en sterk, gammel sliter som gjorde en god jobb på havna i Trondheim. Båten ble bygd i England i 1912 og ble utstyrt med en stor og tung dampmaskin midtskips. Den var utstyrt med kommandobro, som var noe nytt for slike båter. Den hadde også store og pene lugarer siden den ikke skulle føre last som vanlige dampskip. Den hadde dessuten bysse og messe. Med sine mange hestekrefter og sin smidighet var den ypperlig egnet til bukser- og slepebåt. Det skal være usagt hvor lenge den var i engelsk tjeneste. På et tidspunkt kom den i tysk eie. Det er naturlig å tenke seg at den gikk i slepefart på de store tyske elvene i en lang årrekke frem til den andre verdenskrigen. Under den andre verdenskrigen kom den til Trondheim og var knyttet til ubåthavna Dora. Der trengtes det store mengder sand til støping av de veldige kolossene med tykke vegger og tak i betong. Vår båt trakk lektere med sand fra sandtak langs Trondheimsfjorden til byggeplassen i Nyhavna.

Da freden kom i 1945 ble vår båt krigsbytte. Snart var den i tjeneste for Trondheim havn og gjorde der en god jobb. Syv år etter krigen ble den likevel skiftet ut. I 1952 var tjenesten for Trondheim Havn slutt og båten ble solgt til Kristiansund. Allerede i 1956 ble den solgt til Stavanger til opphugging hos Brødrene Anda. Likevel var båtens saga slett ikke slutt. Den gamle, store og tunge dampmaskinen ble fjernet og skroget solgt til Lars Hauge i Haugesund. Der gikk båten i sandfrakt med støpesand for byggeindustrien et par år. Som et mellomspill gikk den som supplementsfartøy i fraktfart i rute mellom Oslo og Kristiansand. Da var den eid av Rolf Kr. Danielsen og Jakob Lundegård. Se Rolf Kr. Danielsen, *Frakteskuter og fraktemenn*, Skien 2007, side 137. I 1958 ble den solgt til Krogsæther som satte den inn i frakt av støpesand til Åndalsnes. Der skulle det bygges plattformer i betong for oljeleting. Det trengtes store mengder støpesand og Lamoen gikk i skytteltrafikk med store mengder sand så lenge byggingen pågikk.

Da byggingen på Åndalsnes var ferdig, fikk Lamon en ny vår. Med en god motor og nytt navigasjonsutstyr ble den satt inn i fraktefart på Nordvestlandet.

Den farten varte til ca. 1980 da båten ble solgt til opphugging for andre gang, men nå var det definitivt slutt. Lamon ble hugget opp og strøket av Norsk Skipsregister.